N°. 216. 1859.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 20 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZONDAG 11 EN MAANDAG 12 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

PROGRAMMA *voor de opening van de Vergadering der Staten-Generaal, te 's Gravenhage, op Maandag den 19den September* 1859.

Art. 1. Des middags ten twaalf ure, zullen de Leden der Staten-Generaal zich begeven naar de zaal, bestemd voor de zittingen van de Tweede Kamer, en zich in eene Algemeene Vergadering vereenigen, onder voorzitting van den door Zijne Majesteit benoemden President van de Eerste Kamer.

Art. 2. De Ministers, Hoofden van Ministeriele Departementen, de Kanselier der Orden en de Leden van den Raad van State zullen zich, des namiddags, ten één ure, mede in die zaal vervoegen.

Art. 3. Zijne Majesteit de Koning, de Vergadering der Staten-Generaal zullende openen, zal ten één ure, met den volgenden trein van het Paleis afrijden:

a. een kommando cavalerie tot opening van den trein;

b. een hoffourrier en twee rijknechts te paard;

c. de Kamerheer-ceremoniemeester, gezeten in eene koets met twee paarden bespannen, gaande een lakkei naast elk portier;

d. acht Kamerheeren van Zijne Majesteit, gezeten in twee koetsen, ieder met vier paarden bespannen, gaande een lakkei naast elk portier. De Kamerheeren plaatsen zich volgens hunnen rang van benoeming.

e. de Groot-officieren van 's Konings Huis, gezeten in twee koetsen, ieder met zes paarden bespannen, gaande twee lakkeijen naast elk portier;

f. een kommando cavalerie;

g. de Opper-ceremoniemeester, gezeten in eene koets met vier paarden bespannen, gaande een lakkei naast elk portier;

h. Zijne Majesteit DE KONING en Hunne Koninklijke Hoogheden de Prinsen, tegenover Hoogstdenzelve gezeten, in eene koets met acht paarden bespannen, gaande een rijknecht naast elk paard en vier lakkeijen naast elk portier;

De Luitenant-Generaal, Chef van het Militaire Huis des Konings, rijdt regts, en de Luitenant-Generaal, waarnemende Gouverneur der Koninklijke residentie, *links* van de koets; achter dezelve volgen de Officieren van het Militaire Huis, almede te paard, rijdende twee aan twee, de oudste in rang vooruit.

i. een kommando cavalerie, tot sluiting van den trein.

Art. 4. De trein zal rijden:

door het *Noordeinde*, over de *Plaats*, over het *Buitenhof*, naar het *Binnenhof*.

Art. 5. De trein gekomen zijnde aan de Vergaderplaats der Staten-Generaal, zal Zijne Majesteit aan de deur van het gebouw ontvangen worden door eene Commissie uit de Vergadering, die, voorafgegaan door den Kamerheer-ceremoniemeester, de Kamerheeren, de Groot-officieren van 's Konings Huis en den Opper-ceremoniemeester, Hoogstdenzelve zal geleiden naar de zaal der Staten-Generaal. Het Militaire Huis volgt onmiddellijk.

Art. 6. De Groot-officieren van 's Konings Huis en de waarnemende Gouverneur der Koninklijke residentie plaatsen zich achter Zijner Majesteits zitplaats, de Kamerheeren *regts* en het Militaire Huis *links* van den Troon.

Art. 7. De zitting geëindigd zijnde, gaat Zijne Majesteit de Koning in denzelfden trein, waarmede Hoogstdezelve binnengekomen is, en in de bij art. 3 vermelde orde, naar het Paleis terug; zullende de trein den navolgenden weg nemen: van het *Binnenhof*, over den *Korten Vijverberg*, over den *Langen Vijverberg*, over de *Plaats*, door het *Noordeinde* naar het *Paleis*.

Art. 8. Salvo's uit het geschut zullen het afrijden van ZIJNE MAJESTEIT van het Paleis, en het oogenblik waarop Hoogstdezelve het gebouw van de Staten-Generaal verlaat, aankondigen.

's Gravenhage, 10 September 1859.

De Opper-ceremoniemeester,
Baron VAN GOLTSTEIN VAN OLDENALLER.

Bij Koninklijk besluit van 8 September 1859, n°. 50, is de heer mr. Æ. baron *Mackay*, gecommitteerde der Regering bij de Maatschappij van Weldadigheid, bevorderd tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Bij Koninklijk besluit van 8 September 1859, n°. 53, is tot burgemeester der gemeenten Diemen en Watergraafsmeer benoemd *J. Valk* Jz.

VERBETERING. — Bij de mededeeling der benoémingen tot ridder van de Militaire Willems-orde, zie ons n°. 203, is vermeld de naam van *H. Luymes*; men leze daarvoor *A. Luymes*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De officiele Fransche *Moniteur* van gisteren bevat, aan het hoofd van zijn niet-officieel gedeelte, het volgende artikel.

» Wanneer de feiten zelve spreken, schijnt het bij den eersten oogopslag nutteloos ze toe te lichten. Doch wanneer de hartstogt of de kuiperij de eenvoudigste zaken verdraaijen, wordt het volstrekt noodig haren waren aard te doen uitkomen, opdat een ieder met kennis van zaken over den gang der gebeurtenissen kunne oordeelen.

» In de maand Julij jl., toen het Oostenrijksche leger en de vereenigde troepen van Frankrijk en Sardinie tusschen de Etsch en den Mincio tegenover elkander stonden, waren de kansen aan weêrszijden nagenoeg gelijk; immers, hadden de troepen van Frankrijk en Sardinie den zedelijken invloed der behaalde overwinningen voor zich, het Oostenrijksche leger was talrijker en steunde niet alleen op geduchte vestingen, maar ook op geheel Duitschland, hetwelk gereed stond om op het eerste sein partij voor Oostenrijk te trekken.

» Dat geval plaats grijpende zou Keizer Napoleon in de noodzakelijkheid geweest zijn om zijne troepen van de Etsch te verwijderen en naar den Rhijn te rigten, en dan zou Italie's zaak, voor welke de oorlog ondernomen geworden was, zoo niet verloren, toch in groot gevaar geweest zijn.

» In die bedenkelijke omstandigheden achtte de Keizer, in de eerste plaats voor Frankrijk maar vervolgens ook voor Italie voordeelig vrede te sluiten, mits de vredesvoorwaarden aan het programma, hetwelk hij zich gesteld had, beantwoordden en voor de zaak, welke hij ter harte genomen had, bevorderlijk waren.

» De eerste vraag was, of Oostenrijk het door ons veroverde grondgebied bij verdrag zou afstaan; de tweede, of het eerlijk afstand zou doen van het overwigt, hetwelk het in het geheele Schiereiland verworven had, — of Oostenrijk het beginsel eener Italiaansche nationaliteit zou erkennen, door zich met een foederatief stelsel te vereenigen, — of het, eindelijk, zou kunnen besluiten aan Venetie instellingen te schenken, waardoor dat gewest in de daad een Italiaansch land wierd.

» Aangaande het eerste punt, besloot de Keizer van Oostenrijk het door ons veroverde grondgebied zonder tegenkanting af te staan; en wat betreft het tweede beloofde hij de ruimste bewilligingen voor Venetie, voor de toekomstige inrigting van dat land Luxemburgs verhouding tot den Duitschen Bond als voorbeeld erkennende; maar het stelde die bewilligingen van den terugkeer der Aartshertogen in hun gebied, als van eene volstrekt onmisbare voorwaarde afhankelijk.

» Alzoo was het te Villafranca te beslissen vraagstuk zeer bepaald aangeduid: òf de Keizer moest geene bedingen voor Venetie maken en zich tot de gewapender hand behaalde voordeelen bepalen; òf hij moest zijne toestemming tot den terugkeer der Aartshertogen geven, ten einde gewigtige bewilligingen en de erkenning van het beginsel der nationaliteit te verwerven.

» De te volgen weg werd hem alzoo door het gezond verstand aangewezen: want het was niet te doen om de Aartshertogen met hulp van buitenlandsche troepen weder in hun land te brengen, maar integendeel om hen, onder degelijke waarborgen, te doen terugkeeren door den vrijen wil der bevolking, aan welke men zou aantoonen, hoe zeer die terugkeer voor de belangen van het groote Italiaansche vaderland bevorderlijk was.

» Ziedaar, met weinige woorden, een juist overzigt van de onderhandelingen te Villafranca; en voor ieder onpartijdige is het blijkbaar dat Keizer Napoleon door het vredesverdrag even veel en welligt meer verkreeg dan hij door de wapenen verworven had. Men moet zelfs erkennen, dat Keizer Napoleon niet zonder een gevoel van levendige sympathie ontwaarde met hoe veel opregtheid en vastberadenheid Keizer Frans Joseph in het belang van den Europeschen vrede en wenschende zijne goede verstandhouding met Frankrijk te herstellen, niet alleen van eene zijner schoonste provincien maar ook van de misschien gevaarlijke maar in allen gevalle roemrijke politiek afstand deed, waarop Oostenrijks invloed in Italie berust had.

» Indedaad, wanneer het verdrag met opregtheid uitgevoerd werd, dan was Oostenrijk niet langer een magtige vijand die alle nationale bewegingen van Parma tot Rome en van Florence tot Napels tegen hield, maar het werd integendeel eene bevriende mogendheid, daar het er opregt in toestemde om niet meer eene Duitsche mogendheid aan deze zijde der Alpen te zijn, en om zelve de Italiaansche nationaliteit tot aan de kusten der Adriatische Zee te ontwikkelen.

» Na het voorgaande is het ligt te begrijpen dat, wanneer na den vrede het lot van Italie aan mannen ware toevertrouwd geworden, aan welke het lot des vaderlands meer ter harte ging dan kleine partiele voordeelen, het doel hunner bemoeijingen zou geweest zijn de ontwikkeling van het verdrag van Villafranca te bevorderen in plaats van die te belemmeren. Wat toch was eenvoudiger en zou meer van vaderlandsliefde getuigd hebben, dan aan Oostenrijk te zeggen: » Gij verlangt den terugkeer der Aartshertogen? Welnu! het zij zoo! maar vervul dan ook ter goeder trouw uwe beloften ten aanzien van Venetie; en geef aan hetzelve een eigen staatsleven, een Italiaansch bestuur en een Italiaansch leger; met één woord, laat den Keizer van Oostenrijk aan deze zijde der Alpen niet meer zijn dan de Groothertog van Venetie, gelijk de Koning der Nederlanden voor Duitschland slechts de Groothertog van Luxemburg is."

» Het is zelfs mogelijk dat men den Keizer van Oostenrijk door

vriendschappelijke en opregte onderhandelingen zou hebben kunnen bewegen, om in schikkingen te treden, die meer beantwoordden aan de door Modena en Parma uitgedrukte wenschen.

» Na hetgeen gebeurd was, moest Keizer Napoleon op het gezond verstand en de vaderlandsliefde van Italie rekenen, en gelooven dat hetzelve de beweegredenen zijner politiek zou bevroeden, welke op het volgende neêrkomt: »» In plaats van een Europeschen oorlog te wagen en bij gevolg de onafhankelijkheid van zijn land op het spel te zetten; in plaats van nogmaals 300 millioen uit te geven en het bloed van 50,000 zijner soldaten te verspillen, heeft Keizer Napoleon eenen vrede aangenomen die, voor de eerste maal sedert vele eeuwen, de nationaliteit van het Schiereiland vestigt. Piemont, hetwelk meer bijzonder de Italiaansche zaak vertegenwoordigt, ziet zijne magt aanmerkelijk uitgebreid, en zal, indien het Italiaansche verbond tot stand komt, daarin de eerste rol spelen; maar al die voordeelen zijn aan *ééne* voorwaarde verbonden, te weten den terugkeer der oude souvereine huizen in hunne staten." "

» Die taal zal, wij gelooven het nog, door het gezonde deel der natie begrepen worden; want wat zou anders geschieden? Het Fransche gouvernement heeft het reeds verklaard: de aartshertogen zullen niet door eene vreemde krijgsmagt in hunne staten teruggebragt worden; maar wanneer een gedeelte der voorwaarden van den vrede van Villafranca onvervuld blijft, zal de Keizer van Oostenrijk ontslagen zijn van al de ten voordeele van Venetie aangegane verpligtingen. Verontrust door de vijandige demonstratien op den regter oever van den Po, zal hij zich op den linker oever dier rivier in staat van oorlog houden, en in plaats eener verzoenende en vredelievende staatkunde zal men eene politiek van haat en wantrouwen zien herleven, die tot nieuwe schokken en nieuwe rampen zal leiden.

» Men schijnt veel van een Europeesch congres te verwachten; wij wenschen van harte dat een congres tot stand kome, maar twijfelen of daardoor wel betere voorwaarden voor Italie zullen verkregen worden. Een congres zal slechts vorderen wat regtvaardig is; maar zou het regtvaardig zijn van eene groote mogendheid belangrijke concessien te verlangen, zonder haar daarvoor billijke schadevergoeding aan te bieden? Het eenige middel zou de oorlog zijn. Italie moge zich evenwel niet bedriegen: er is in Europa slechts *ééne* mogendheid welke *voor een begrip* oorlog voert, namelijk Frankrijk, en Frankrijk heeft zijne taak volbragt."

ITALIE.

Het *Journal de Bruxelles*, een katholijk gezind dagblad, hetwelk doorgaans vrij goed onderrigt is omtrent hetgeen te Rome voorvalt, bevestigt het berigt dat het Fransche gouvernement, wel verre van de revolutie in de Romagna te willen stuiten, aan den Paus aangeraden heeft hervormingen in te voeren en aan de Legatien een afzonderlijk bestuur van leeken te geven. De berigtgevers van dat blad zien daarin grond om aan het Fransche gouvernement bittere verwijten te doen; het heeft, naar hun zeggen, eerst de revolutie in den Kerkelijken Staat aangekweekt, om den Paus thans aan hare magt prijs te geven.

» De zaak van den Kerkelijken Staat — zegt een bij dat blad ontvangen schrijven uit Rome van den 3den dezer — is deze week eene groote schrede verder gekomen: men weet nu wat men ten aanzien der Romagna te hopen of te vreezen heeft. Het Fransche gouvernement heeft, door tusschenkomst van zijnen gezant, die eenige dagen geleden van zijne reis naar Frankrijk hier teruggekeerd is, zijnen wil en zijne besluiten ten aanzien der Legatien doen kennen. Frankrijk, dit weten wij nu, zal in de Romagna niet tusschen beide komen, en den Heiligen Vader niet helpen die opgestane gewesten weder tot gehoorzaamheid aan het regtmatige gezag te brengen; wel verre van daar, wendt het zich tot Pius IX met den raad en met het bepaalde aanzoek om zijne regten over die landen te laten varen.

» Toen de vrede te Villafranca gesloten was, scheen alles aan te duiden dat de tijd was gekomen om in de onderscheiden landen van Midden-Italie de orde te herstellen. Het Romeinsche hof wendde zich toen tot Frankrijk met verzoek om door zijne tusschenkomst in de Legatien het gezag van den Heiligen Stoel te herstellen. Het Fransche gouvernement wees dat aanzoek af onder verscheiden voorwendsels, ontleend aan de gesteldheid waarin het verkeerde, en aan de zoo gezegde verbindtenissen, welke het jegens Italie aangegaan had, daarbij voegende dat de zaak eerst na den afloop der Züricher conferentie afgedaan zou kunnen worden.

» Eenige weken later wendde de Paus zich op nieuw tot den Keizer der Franschen; erkennende dat Frankrijk door de tijdsomstandigheden belet werd regtstreeks tusschen beide te komen, verlangde hij dat Ancona en andere punten door de Franschen bezet zouden worden wanneer de Romeinsche troepen van daar werden verwijderd om de Romagna binnen te dringen. Het antwoord was afwijzend.

» Het Romeinsche gouvernement, buiten magte zijnde om de revolutie in zijn gebied met eigene kracht te bestrijden, achtte zich verpligt den bijstand, dien het niet langer van Frankrijk kon hopen, bij eene andere katholijke mogendheid te zoeken. Tot dat einde trad het in onderhandeling met Spanje; de van dezen kant gedane opening werd goed opgenomen, en het Spaansche hof bood dadelijk den Paus aan, twintig duizend man troepen tot zijne beschikking te stellen. Natuurlijk kon het pauselijke gebied niet voor eene buitenlandsche legermagt worden opengesteld zonder Frankrijk daarvan vooraf te verwittigen; en daarom werd de uitkomst der met Spanje gevoerde onderhandeling aan het Fransche gouvernement medegedeeld; hetzelve antwoordde dat het zijne toestemming tot de inlegering van Spaansche troepen in den Kerkelijken Staat moest weigeren dewijl die maatregel eene nieuwe verwikkeling in de Italiaansche aangelegenheden zou zijn en als een blijk van wantrouwen jegens Frankrijk zou worden aangemerkt. Alzoo was men in de noodzakelijkheid om van Spanje's tusschenkomst af te zien; daardoor bekwam de revolutie tijd en gelegenheid om in de Legatien vasten voet te krijgen en er daden van geweld en onregt te plegen waarop het zeer moeijelijk zal zijn terug te komen.

» De staatkunde van het Fransche gouvernement in de zaak der Legatien baarde te Rome regtmatige bevreemding. Die uitvlugten, waarmede het zoo vele aanzoeken om tusschenkomst afwees, waren moeijelijk te rijmen met de herhaalde betuigingen van verknochtheid aan den Heiligen Stoel en met de belofte om het grondgebied der Kerk voor schending te bewaren. Evenwel volhardde het Romeinsche hof in zijn vertrouwen op het woord van Keizer Napoleon. Thans echter, nu de staatkunde van het Fransche gouvernement duidelijk uitkomt, verdwijnt alle hoop. Niet alleen neemt Frankrijk zijn woord terug, maar het vordert uitdrukkelijk dat de Paus zijne regten op de Romagna en op de Legatien late varen.

» De Fransche gezant, de heer de Gramont, den 24sten Augustus te Rome teruggekomen zijnde, vervoegde zich eerst den 29sten bij den Heiligen Vader; hij drong eerst aan op de invoering v n onderscheiden reeds meermalen ter sprake gebragte hervormingen in het bestuur van den Kerkelijken Staat. Vervolgens zeide hij, tot zijn leedwezen namens zijn gouvernement te moeten verklaren dat Frankrijk in de Romagna niet kon tusschen beide komen tot herstelling eener orde van zaken welke door de bevolking werd gewraakt, en die het zelf niet kon goedkeuren, — dat op de wenschen der bevolking, zoo ver zij regtmatig waren, acht geslagen diende te worden; enz. Kortom, hij eindigde met het bepaalde aanzoek aan den Paus om toe te stemmen in de afscheiding der Legatien, welke voortaan zich zelve zouden besturen, zullende het hoofd van derzelver bestuur voor de eerste maal nog door den Paus worden benoemd.

» De Paus moet geantwoord hebben dat zoodanig voorstel van Frankrijks zijde hem ten uiterste bevreemdde, en dat hij zich nooit zou laten bewegen om derwijze de regten van het Pausdom te laten varen. De heer de Gramont zou daarop gezegd hebben dat hij in last had, bij Zijne Heiligheid aan te dringen en hem te verklaren dat Frankrijk, indien het zijnen welgemeenden raad niet opgevolgd zag, zijne troepen uit Rome zou moeten verwijderen.

» Toen gaf Pius IX, naar verzekerd wordt, het hoofd met fierheid opheffende, nagenoeg het volgende antwoord aan den gezant: »» Zoo is uw gouvernement dan voornemens mij te onttroonen? Het weet immers wel dat, indien het heden zijne troepen terugroept, Rome morgen in de magt der revolutie zal zijn, daar ik geen enkel regement troepen heb om mij te verdedigen. Het is geene edelmoedige handeling van eene groote mogendheid als Frankrijk, op zulk eene wijze zedelijken dwang te willen aanwenden om aan eenen armen grijsaard onmogelijke bewilligingen af te persen. Doch die grijsaard is de Paus; en met Gods genade zal hij pal staan. Zeg aan uw gouvernement, dat ik, met zulke onverwachte eischen bestormd wordende, niet meer in staat ben om aan de hervormingsplannen, welke ik in overweging had genomen, gevolg te geven. Het mag zijne troepen terugroepen, des goedvindende, en mij alzoo noodzaken om Rome, waar het mij heeft terug gebragt, weder te verlaten. Dan zal ik naar eenig afgelegen oord van het katholijke Europa de wijk nemen; en indien Europa mij eene schuilplaats ontzegt, zal ik des noods naar het uiteinde der aarde wijken, eer dan mijnen eed ontrouw te worden en mij ook maar het geringste deel van het gebied van den Heiligen Petrus te laten ontweldigen." "

» Zoo ongeveer moet de Heilige Vader, naar het getuigenis der geloofwaardigste lieden, gesproken hebben; evenwel kunnen wij niet verzekeren dat onze mededeeling woordelijk juist is."

Een ander schrijven uit Rome van den 3den dezer, insgelijks door het *Journal de Bruxelles* medegedeeld, omschrijft Frankrijks voorstel betreffende het bestuur van de Romagna nader, en zegt dat die landstreek volgens hetzelve den Paus cijnsbaar zou blijven en hem als opperheer zou moeten erkennen. Verder deelt het geruchtswijze mede, dat er in het kardinaals-collegie bij de beraadslaging over dat voorstel drie gevoelens geopperd zijn: eenigen zouden geoordeeld hebben, dat men beproeven moest aan den wensch van het Fransche gouvernement te voldoen en deszelfs raad moest opvolgen zoo lang men niet op onoverkomelijke gewetensbezwaren zou stuiten, ten einde wederom de onuitvoerlijkheid van het voorgeslagen stelsel te doen uitkomen; — anderen zouden den Paus geraden hebben Frankrijks openingen met eene bepaalde afwijzing te beantwoorden en naar elders de wijk te nemen, even als in 1848; terwijl de derde partij, naar gezegd werd, meende dat de Paus niet behoorde toe te geven noch de vlugt te nemen, maar zich met alle ter beschikking van den Roomschen Stoel staande middelen behoorde te verdedigen. » Dat zijn geruchten (zegt het aangehaalde schrijven); doch het schijnt nagenoeg zeker te zijn, dat er eenige koelheid in de betrekking tusschen den Heiligen Stoel en het Fransche kabinet is gekomen, en dat voor alsnog geene tusschenkomst van de katholijke mogendheden tot herstelling van het pauselijke gezag in de Legatien te verwachten is. Intusschen verkeeren die gewesten in den ellendigsten toestand. De bevolking wantrouwt de leiders der revolutie grootelijks. Door tusschenkomst der gendarmes worden de kooplieden gedrongen om hunne winkels te openen, welke zij anders gesloten zouden houden, omdat er geen crediet meer is, en omdat het papiergeld, hetwelk de plaats van het in veiligheid gebragte goud- en zilvergeld heeft ingenomen, beneden de nominale waarde is gedaald.

» De Paus heeft bevel gegeven tot vorming van een nieuw bataillon jagers, hetwelk grootendeels zal bestaan uit die Zwitsers welke, bij de ontbinding der Zwitsersche regementen in Napels, in de dienst des Konings hadden willen blijven, maar die toen met de overigen afgedankt zijn. Buitendien zullen de bestaande regementen aangevuld worden."

— Het bekende besluit der vertegenwoordigende vergadering van de Romagna luidt aldus:

» Overwegende dat de bevolking van de Romagna, na in de vorige eeuwen eigene wetten en statuten gehad en in het begin dezer eeuw deel van eenen burgerlijken staat uitgemaakt te hebben, in 1815 tegen haren wil weder onder het wereldlijke gezag van den Paus is geplaatst;

» overwegende dat het pauselijke gouvernement, zonder de aloude volksvrijheden terug te geven, al de goede instellingen van het koningrijk Italie heeft vernietigd en door zijn wereldkundig wanbestuur zijne onderdanen heeft verdrukt;

» overwegende dat de geschiedenis dezer gewesten sedert dien tijd eene bedroevende reeks van omwentelingen en reactionaire tijdvakken is geweest, zoo zelfs dat eindelijk de exceptionele maatregelen en de staat van beleg de gewone regeringsmiddelen zijn geworden;

» overwegende dat zulk een regeringsstelsel niet alleen aan de algemeene welvaart groote afbreuk gedaan, maar ook het zedelijk gevoel der bevolking bedorven en de rust van Italie en Europa in aanhoudend gevaar gebragt heeft;

» overwegende dat geene poging tot hervorming iets heeft gebaat, — dat de smeekgebeden der bevolking vruchteloos zijn geweest even zeer als de raad der vorsten van Europa, en dat alle beloften op niets zijn uitgeloopen;

» overwegende dat het bestuur van het pauselijke gouvernement gebleken is met de nationaliteit der Italianen, met de burgerlijke gelijkheid en de politieke vrijheid onvereenigbaar te zijn;

» overwegende dat het zelfs niet in staat is geweest het leven en de have zijner onderdanen te verdedigen;

» overwegende dat het feitelijk de souvereiniteit heeft afgestaan toen het de edelste der daartoe behoorende regten overdroeg aan Oostenrijksche generaals, welke verscheiden jaren in deze gewesten het burgerlijke en het militaire gezag gevoerd en daarvan wreedaardig misbruik gemaakt hebben;

» overwegende dat het zich niet met eigene kracht kan staande houden, maar alleen met hulp van buitenlandsche en gehuurde wapenen, welk middel met de rust der maatschappij en de bestendigheid der orde onbestaanbaar is;

» overwegende eindelijk, dat het wereldlijke gezag van den Paus uit zijnen aard en blijkens de geschiedenis onderscheiden is van het geestelijke gezag der Kerk, waarvoor de bevolking dezer landen steeds onverzwakten eerbied zal koesteren;

» Zoo wordt door ons, de vertegenwoordigers van de bevolking der Romagna, in algemeene vergadering vereenigd en onder inroeping van God als getuige van de zuiverheid onzer bedoelingen, verklaard dat de bevolking der Romagna niet langer onder het wereldlijke gezag van den Paus wil staan."

— Volgens een bij de Londensche *Times* ontvangen schrijven uit Florence van den 8den dezer was de voorloopige regering van Toscana voornemens de vereeniging met Sardinie reeds dadelijk zoo veel mogelijk te bewerkstelligen, door het aannemen van de grondwet, de vlag en het wapen van Sardinie, door staking der heffing van tolregten op de grenslinie tusschen de twee landen, enz.

— Het Sardinische gouvernement heeft eene commissie benoemd om de kieswet in verband met de toevoeging van Lombardye te herzien. De heer Cavour, de gewezen minister-president, is tot voorzitter van die commissie benoemd. Hij is dus geenszins in ongenade gevallen.

ENGELAND.

De Londensche *Morning Post*, het orgaan van lord Palmerston, zegt in haar nommer van eergisteren, dat met de vervallen-verklaring van het pauselijk bestuur in de Romagna het Italiaansche vraagstuk nog moeijelijker en ingewikkelder is geworden dan het ooit is geweest, en verklaart zich met de uiterste heftigheid tegen het denkbeeld om het wereldlijke gezag van den Paus in die landstreek te herstellen.

Hetzelfde blad zegt dat de zaak der uitgeweken vorsten van Midden-Italie onherstelbaar verloren is.

— De *Great Eastern* is gisteren in zee gegaan om zijnen eersten proeftogt te doen. Het monsterschip beantwoordt tot nog toe volkomen aan de verwachting der ondernemers.

NOORD-AFRIKA.

Een berigt uit Tanger, door den officielen Franschen *Moniteur* medegedeeld, meldt dat de overgang der kroon in Marocco zonder verstoring der openbare orde heeft plaats gehad, en dat Sidi Mohammed de regering heeft aanvaard zonder tegenstand te ontmoeten.

Uit Algiers wordt gemeld dat de Fransche overheden aan de grenzen der kolonie voorzorgmaatregelen hebben genomen voor het geval dat in Marocco onlusten mogten voorvallen.

NASCHRIFT.

WEENEN, 10 September. In de *Wiener Zeitung* is heden een keizerlijk besluit afgekondigd tot regeling van de inwendige aangelegenheden der Protestantsche kerkgemeenten in Hongarije, het Woiwodschap, Kroatie, Slavonie en de Militaire Grensstreek.

In het genoemde regeringsblad wordt verder aan de Protestanten van alle provincien des rijks ruime vervulling hunner wenschen toegezegd, zijnde te Weenen reeds een Protestant tot lid van het bestuur gekozen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 10*den September* 1859.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

September.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
9	BOVEN-RHIJN.	*Keulen*,	+ 37 54	+ 1.69	8 ure	"	"
9	WAAL.	*Nijmegen*,	+ 7.70	+ 1.48	"	"	0.02
9	NEDER-RHIJN.	*Arnhem*,	+ 7 80	+ 0 89	8 "	"	"
9	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 8.29	+ 0.92	8 "	"	0.01
8		*Maastricht*, (brug)	+ 42 34	+ 0.14	8 "	"	0.02
8	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.49	"	8 "	"	0.04
9		*Grave*,	+ 4.99	+ 0.14	8 "	"	0.02
9	NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	+ 0.43	"	1 u. 0 m.	"	0.10
		Brielle L. W.	— 0.66	"	9 u. 45 m.	"	0.12

Met dit nommer der *Staats-courant* wordt verzonden vel 323 van de BIJLAGEN II.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

AANBESTEDING VAN PAPIER.

De Minister van Binnenlandsche Zaken zal, op Woensdag den 14den September 1859, des middags ten twaalf ure, in een der vertrekken van het lokaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, onder deszelfs nadere goedkeuring, in het openbaar aan den minstinschrijvende doen Aanbesteden:

de Levering van het Papier in onderscheidene soorten, benoodigd voor de dienst der Algemeene Lands-drukkerij gedurende de jaren 1860 en 1861.

De Monsters van het gemelde Papier, de Voorwaarden der Aanbesteding, en het Model-inschrijvingsbiljet liggen ter inzage in het lokaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken, en in de lokalen van de Gouvernementen in de respective provincien, en zijn kosteloos voor de belanghebbenden te verkrijgen bij den Directeur der Algemeene Lands-drukkerij.

'sGravenhage, den 18den Augustus 1859.

VAN TETS.

Provincie *Zuidholland*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 19den September 1859, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het tiende district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het vernieuwen van den Rijzen Pakberm langs de Dordsche Kil, tusschen het Rijzen beslagwerk en den Hoofddam aan de Oostzijde van den mond der Kil, en het daarvoor leggen eener Perpendiculaire Krib.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland, te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag vóór de Besteding, des morgens om 10 ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck, te 's Gravenhage, en bij den Hoofdingenieur-titulair Docters van Leeuwen, te Gorinchem.

'sGravenhage, 23 Augustus 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

Rijkstelegraaf.

BESTEDING.

Op Woensdag, den 21sten September 1859, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, van wege den Minister en in tegenwoordigheid van den Hoofdingenieur van den Rijkstelegraaf aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage worden besteed:

het leveren en spannen van Telegraafdraden aan de bestaande palen en het verplaatsen van palen, benevens het onder den grond brengen van Telegraaflijnen en het opbreken van bestaande Lijnen; een en ander tusschen 's Gravenhage, Schiedam en Rotterdam.

Deze Besteding geschiedt bij inschrijving, volgens art. 18 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan de localen van de besturen der onderscheidene Provincien, en op de plaatsen, waar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in de provincie Zuidholland ter lezing gelegd worden.

Maandag vóór de Besteding, des morgens ten tien ure, zal aan het Telegraafkantoor te Rotterdam de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck, den Ingenieur J. F. Augier te 's Gravenhage en den Opzigter over de Rijksgebouwen J. Visser te Rotterdam.

's Gravenhage, den 2den September 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

Provincie *Overijssel*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 23sten September 1859, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Overijssel, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 4de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Zwolle, worden Aanbesteed:

het voortzetten van het Lijnpad langs de rivier de IJssel tegen over Varichten in de Gemeente Wijhe, ter lengte van ongeveer 425 ellen.

Deze Aanbesteding zal geschieden zoo als art. 8 van het Bestek bepaalt.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Overijssel te Zwolle, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van 's Rijks Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Aanwijzing in loco kan verkregen worden op Donderdag en Vrijdag de Besteding voorafgaande, terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur te Zwolle, den Ingenieur Michaëlis, te Deventer, en bij den Opzigter A. Baan, te Deventer.

's Gravenhage, 31 Augustus 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat het *licht* van *Höievarde*, hetwelk blijkens bekendmaking van het Marine-departement te *Christiania* in de maand Mei dezes jaars werd gebluscht, volgens latere mededeeling van genoemd departement, *met den 1sten September aanstaande* weder zal worden ontstoken.

's Gravenhage, den 25sten Augustus 1859.

De Minister van Marine,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Betonning van het Hellegat.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat eene punt van de *vlakte van Ooltgensplaat*, naar het *Hellegat* uitstrekkende, zich heeft overgeworpen tusschen de zwarte tonnen n°. 3 en 4, welke punt alsnu wordt aangewezen door eene zwarte ankerboeivormige ton, peilende het licht van *Ooltgensplaat* tegen den Zuidkant van het fort en den Westelijken molen van *Princenland*, tegen den Westkant van de meestoof aldaar, zoodat thans vijf zwarte tonnen langs dat vaarwater worden gevonden.

's Gravenhage, den 8sten September 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Licht aan het einde van de *Dordsche Kil.*

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de lichtopstand aan het einde van de *Dordsche Kil* in den nacht van den 9den op den 10den dezer door *brand is vernield geworden*, en dat maatregelen genomen zijn, om zoo spoedig mogelijk in een *hulplicht* aldaar te voorzien.

's Gravenhage, den 10den September 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

Directie *Willemsoord*.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 22sten September 1859, des middags ten 12 ure, zal, door den Minister van Marine, aan het locaal van het Departement van Marine te 's Gravenhage, onder nadere goedkeuring, in het openbaar worden aanbesteed:

1°. het leveren en stellen van een Stoompomptuig met toebehooren tot ontlediging van de drooge dokken op het maritime etablissement Willemsoord, in een daartoe te maken gebouw c. a., met inbegrip van al de bouwstoffen en arbeidsloonen;

2°. het maken, leveren en inhangen van twee paar Sluisdeuren van geslagen ijzer voor de nieuwe keersluis in het dokkanaal van genoemd etablissement.

Deze aanbestedingen geschieden ieder bij enkele inschrijving, overeenkomstig artt. 33 en 11 der respective bestekken, welke ter lezing liggen aan het Departement voornoemd, bij de directien der Marine te Amsterdam, Willemsoord, Vlissingen en Hellevoetsluis, en verder op al die plaatsen waar gewoonlijk de bestekken van rijks-waterstaatswerken nedergelegd worden.

Acht dagen vóór de aanbesteding wordt aanwijzing in loco gegeven, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. G. van Gendt te Haarlem en bij den Ingenieur Stootman te Nieuwe Diep.

's Gravenhage, den 6den September 1859.

De Minister van Marine,
J. S. Lotsij.

*** Regenten over de Gevangenissen te Zutphen zullen op Donderdag, den dertienden October eerstkomende, des namiddags ten vijf ure, in het Huis van Arrest aldaar, in het openbaar Aanbesteden het onderhoud der Gevangenen, gedurende het jaar 1800 en zestig, op de voorwaarden, ter kennisneming liggende bij den Cipier, tevens belast met het geven der vereischte inlichtingen.

Zutphen, 9 September 1859.

Regenten voornoemd,
H. J. Thooft, *Pr.*
J. G. Luyken Glashorst, *Secr.*

PLAATSELIJKE BESTUREN.

OPENBARE AANBESTEDING,

op Donderdag, den 15den September 1859, 's namiddags ten 6 ure, bij enkele inschrijving:

van het Begrinden van 2932 ellen weg, tusschen het dorp Soeterwoude en de stad Leyden, na aanlegging van de Rijbaan, en de verhooging van 1180 ellen dier Baan, met onderhoud tot den 1sten Mei 1861.

Liggende het Bestek ter lezing op de Secretarie der gemeente Soeterwoude en in het Logement de Burg, te Leyden, van den 12den September af, en zal de aanwijzing beginnen aan het Leuvenbrugje, buiten de Koepoort, op Donderdag den 15den September 1859, 's voormiddags ten 9 ure.

AANKONDIGING.

De Burgemeester der gemeente Zwartewaal maakt bij deze bekend, dat heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie hebben toegezonden:

a. uittreksels uit den perceelsgewijzen kadastralen legger der gemeente; en

b. het plan, de situatiekaart, grondteekening en een staat betrekkelijk de onteigening van gronden, noodig tot den aanleg eener haven binnen deze gemeente;

dat die stukken ter Secretarie alhier ter inzage van een ieder zijn nedergelegd, van den 12den September 1859 tot dat de na te melden commissie hare werkzaamheden binnen deze gemeente heeft volbragt; alsmede dat eene commissie uit heeren Gedeputeerde Staten zich op Donderdag, den 29sten September 1859, des namiddags ten 2 ure, in het gemeentehuis alhier zal vervoegen, ten einde kennis te nemen van de bezwaren van belanghebbenden tegen de voorgenomen onteigening;

dat belanghebbenden worden opgeroepen om op de vermelde tijd en plaats de bezwaren, welke bij hen tegen het voorzegde plan mogten bestaan, in te brengen.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan de voorschriften der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125).

Zwartewaal, 10 September 1859.

De Burgemeester voornoemd,
H. W. Croes.

AANKONDIGING.

De Burgemeester der gemeente Heenvliet maakt bij deze, onder intrekking der bekendmaking van den 5den dezer, geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant* van den 6den dezer maand, bekend, dat heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie hebben toegezonden:

a. uittreksel uit den perceelsgewijzen kadastralen legger der gemeente; en

b. het plan, de situatiekaart, grondteekening en een staat betrekkelijk de onteigening van gronden, noodig tot den aanleg eener haven in de gemeente Zwartewaal;

dat die stukken ter Secretarie alhier ter inzage van een ieder zijn nedergelegd, van den 12den September 1859 tot dat de na te melden commissie hare werkzaamheden binnen deze gemeente heeft volbragt; alsmede dat eene commissie uit heeren Gedeputeerde Staten zich op Donderdag, den 29sten September 1859, des middags ten 12 ure, in het gemeentehuis alhier zal vervoegen, ten einde kennis te nemen van de bezwaren van belanghebbenden tegen de voorgenomen onteigening;

dat belanghebbenden worden opgeroepen om op de vermelde tijd en plaats de bezwaren, welke bij hen tegen het voorzegde plan mogten bestaan, in te brengen.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan de voorschriften der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 125).

Heenvliet, 10 September 1859.

De Burgemeester voornoemd,
Lamaison van Heenvliet.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** De Hooge Raad der Nederlanden heeft op den 26sten Augustus 1859 aan *Cornelia Smits*, wonende te Oostzaan, op den 20sten Februarij 1838 in de gemeente 's Heeraartsberg en Berg-Ambacht geboren uit het Huwelijk van wijlen *Cornelia Smits* en *Neeltje de Keyser*, verleend Venia Aetatis of Brieven van Meerderjarig-verklaring, welke, na goedkeuring des Konings, bij besluit van 2 September 1859, n°. 48, van kracht zijn, en haar geven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Eyssell,
Procureur bij den Hoogen Raad.

BEKENDMAKING.

Bij behoorlijk geregistreerde Acte, verleden voor het Kantongeregt te Meerssen, Hertogdom Limburg, den 24sten Augustus 1800 negen en vijftig, is, aan *Jan Antoon Coumans*, Meubelwerker, oud ruim 21 jaren, gedomicilieerd te Elsloo en bij tijdelijk verblijf te Luik, — Zoon van *Micheel Coumans* en *Geertruid Bovens*, Echtelieden, gewoond hebbende en overleden te Beek, — Handligting verleend, en aan hem bepaaldelijk toegekend de regten, tot de geheele ontvangst, de uitgave van en de beschikking over zijne inkomsten, het sluiten van Verhuringen, het bebouwen zijner Landerijen, en het uitoefenen van zoodanige bedrijven als daartoe noodzakelijk zijn, het uitoefenen van eenig Handwerk, en eindelijk tot het drijven van Nering en Handel.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan Art. 486 Burgerlijk Wetboek.

De Griffier bij voornoemd Kantongeregt,
A. Grube.

*** De Eerst-ondergeteekende opgehouden hebbende bij de Liquidatie der Firma van *Leeuwen, Arnold en C°.* belang te hebben, zoo is die Liquidatie van heden af alleen aan den Laatst-ondergeteekende opgedragen.

Amsterdam, 8 September 1859.

J. W. Arnold.
H. van Leeuwen.

*** Die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan of eenige gelden, goederen of papieren onder zich mogten hebben van den heer *Alexander Lewie*, in leven Koopman in Manufacturen, in de Warmoesstraat, I. 16, te Amsterdam en onlangs overleden, worden verzocht daarvan ten spoedigste op- en aangifte te doen ten Kantore van mr. *W. Voorbeytel Cannenburg*, advocaat aldaar, op de Keizersgracht bij de Runstraat, HH. 481.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

Zaturdag 10 September 1859.

Amsterdam.

	pCt					pCt.			
Nederl. W. Sch.	2 1/2	64 9/16	64 7/8	64 11/16	Spanje. Nieuwe 3% thans.	1 3/4	34	—	—
Dito dito	3	78 1/8	—	—	Amortisable.		—	—	—
Dito dito	4	98 3/4	98 13/16	—	Buitenlandsche	3	—	—	—
Syndicaat	3 1/2	—	—	—	Binnenlandsche	3	43 3/16	—	—
Handel-maatsch.	4 1/2	126 3/4	—	—	Portug. Te Lond.	3	44 3/4		—
Belgie. Bij *Roth. schild.*	2 1/2	—	—	—	Oostenr. Metall. 1816–1852	5	56 1/2	56 7/8	56 11/16
Rusl. Bij *Hope en C°.* 1798en 1816	5	104 3/4	—	—	Dito Zilv. Nation.	5	60 9/16	60 7/8	60 15/16
Dito 1828–1829.	5	102 1/4	—	—	Dito Zilver 1849–1854	5	74 3/4	75	—
Dito 1840.	4	—	—	—	Dito 1847–1852.	2 1/2	30	—	
Stieglitz	4	—	—	—	Mexico. Londen.	3	—	—	—
Dito 1854.	5	94 1/4	—	—	Grenada id.	2 3/4	—	—	—
Dito 1855.	5	101	101 3/16	—	Venezuela id.		—	—	—
Engelsche	4 1/2	—	—	—	Uitgestelde		—	—	—

Londen.

Consols.	3	pCt.	95 1/2
Mexico.			—
Spanje	3	„	—
Dito	1 3/4	„	—
Venezuela			—
Uitgestelde			—
Grenada			—

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	68.45
Fr. Créd. Mob.			803
Binnenl. Spanje	3	„	—
Spanje	1 3/4	„	—
Russische Spoorwegen			—

Antwerpen.

Metalliek.	5	pCt.	60 1/4
Nat. Metalliek	5	„	64 1/4
Binnenl. Spanje	3	„	—
Spanje	1 3/4	„	—
Credit Prost.			

Weenen.

Metalliek.	5	pCt.	74.25
Idem Nationaal			78.30
Wissel Londen.			118.[illegible]

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.